

‘Dit moet heel zwaar voor je zijn, Meredith.’

Bestsellerauteur Rachel Neville draagt een perfect najaarsensemble: een donkerblauwe hoed die past bij haar praktische, knielange rok en een beige wollen jasje met knopen zo groot als kittenkopjes. Ze probeert behoedzaam op het oneffen pad te blijven. De leistenen tegels zijn omhooggekomen, de randen steken uit de grond en ze bewegen onder haar voeten als losse melktanden. Als kind bond ik rode flosdraadjes om losse tanden en liet ze dagen hangen tot de tand vanzelf uitviel. Marjorie zei dat ik erom vroeg en rende achter me aan door het huis om aan zo’n draadje te trekken en ik gilde en krijste omdat het leuk was en omdat ik bang was dat als ik haar één tand liet uittrekken, ze zich niet meer zou kunnen bedwingen en ze er allemaal uit zou trekken.

Is het echt al zo lang geleden dat we hier woonden? Ik ben pas drieëntwintig, maar als iemand ernaar vraagt zeg ik dat ik een kwarteeuw min twee jaar oud ben. Ik vind het leuk om ze moeizaam te zien hoofdrekenen.

Ik mijd de stenen en loop door de verwaarloosde voortuin, die verwilderd en ongetemd is geworden in de lente en zomer en zich nu, in de eerste herfstkou, begint terug te trekken. Bladeren en stengels kriebelen als vingers aan mijn enkels en proberen mijn sneakers te grijpen. Als Marjorie hier nu was, zou ze me misschien een verhaaltje vertellen over onder het rottende groen krioelende wormen, spinnen en muizen die het gemunt hebben op de jonge vrouw die zo dom is niet op het veilige pad te blijven.

Rachel gaat als eerste het huis in. Zij heeft een sleutel, ik niet. Ik wacht dus, trek een bladder witte verf van de voordeur en stop hem in de zak van mijn spijkerbroek. Waarom zou ik geen aanden-

ken mogen hebben? Te oordelen naar de gehavende voordeur en de vlokken op de stoep zijn veel souvenirjagers me al voorgegaan.

Ik merk nu pas hoe erg ik het huis heb gemist. Ik kan er met mijn verstand niet bij hoe grijs het er nu uitziet. Was het altijd al zo grijs?

Ik glip naar binnen, zodat de voordeur zich fluisterzacht achter me sluit. Ik stap op het afgesleten parket in de hal en doe mijn ogen dicht om het eerste kiekje van de terugkeer van de verloren dochter beter te kunnen zien: de kamers die zo hoog zijn dat ik nooit ergens bij kon en de gietijzeren radiatoren die zich overal in de hoeken van de kamers verborgen hielden, popelend om weer te zien van woede. Recht voor me is de eetkamer, dan de keuken, waar we onder geen beding naartoe mogen, en een gang die regelrecht naar de achterdeur leidt; aan mijn rechterhand bevinden zich de woonkamer en meer gangen, als spaken in wielen; onder me, aan de andere kant van de vloer, de kelder met zijn fundament van natuursteen en specie en zijn vloer van koude aarde die ik nu nog tussen mijn tenen kan voelen. Links van me is de muil van de trap die aan een pianoklavier doet denken, met wit lijstwerk en witte leuning en zwarte treden en overlopen. De trap windt zich in drie delen een weg naar de bovenverdieping, met twee overlopen ertussen: zes treden, overloop, bocht naar rechts, vijf treden, overloop, weer een bocht naar rechts en dan nog eens zes treden naar de gang boven. Wat ik er het mooiste aan vond was altijd dat je een hele draai had gemaakt als je boven was, maar o, wat vond ik het erg dat er in het midden een zesde tree ontbrak.

Ik doe mijn ogen open. Alles is oud en verwaarloosd en in sommige opzichten nog precies hetzelfde, maar het stof, de spinnenwebben, het gebarsten pleisterwerk en het loslatende behang lijken op de een of andere manier nep. Het verstrijken van de tijd als rekwisiet in het verhaal, een verhaal dat al zo vaak is verteld en naverteld dat het geen betekenis meer heeft, zelfs niet voor diegenen van ons die het zelf hebben beleefd.

Rachel gaat op het uiteinde van een lange bank in de vrijwel lege woonkamer zitten. Een stoflaken beschermt de bekleding van de bank tegen mensen die zo onachtzaam zijn erop te gaan zitten. Of misschien wordt Rachel erdoor beschermd, behoedt het laken haar voor contact met een schimmelige bank. Ze zet haar hoed op

haar schoot, een broze vogel die zijn nest uit is getreiterd.

Ik besluit alsnog op haar niet-vraag in te gaan, al is de reactie-termijn verstreken.

‘Ja, dit is zwaar voor me. En wil je me alsjeblieft geen Meredith noemen? Ik heb liever dat je Merry zegt.’

‘Neem me niet kwalijk, Merry. Misschien was het geen goed idee om hiernaartoe te gaan.’ Rachel gaat staan, zodat haar hoed naar de vloer dwarrelt, en verstoppt haar handen in de zakken van haar jasje. Ik vraag me af of zij ook verfblanders, repen behang of andere resten uit het verleden van dit huis in haar zakken verborgen heeft. ‘We kunnen het gesprek ook ergens anders voeren, als je je daar prettiger bij voelt.’

‘Nee. Nee, het geeft niet. Ik heb hier zelf mee ingestemd, ik ben alleen...’

‘Nerveus. Ik begrijp het volkomen.’

‘Nee.’ Ik zeg ‘Nee’ met de welluidende, zangerige stem van mijn moeder. ‘Dat is het nou juist. Ik ben het tegendeel van nerveus. Ik sta er versteld van hoe prettig ik me hier voel. Hoe gek het ook klinkt, het is verbazend fijn om weer thuis te zijn. Ik weet niet of je daar iets mee kunt, en normaal zwets ik niet zo, dus misschien ben ik toch nerveus, maar goed, ga weer zitten alsjeblieft, dan doe ik dat ook.’

Rachel laat zich weer op de bank zakken en zegt: ‘Merry, ik besef dat je me eigenlijk amper kent, maar ik garandeer je dat je me kunt vertrouwen. Ik zal je verhaal het respect en de aandacht geven die het verdient.’

‘Dank je, en ik geloof je,’ zeg ik. Ik ga op het andere uiteinde van de bank zitten, die zo week aanvoelt als een zwam. Nu ik zit, ben ik dankbaar voor dat stoflaken. ‘Het is het verhaal zelf dat ik niet zo vertrouw. Het is in elk geval niet mijn verhaal. Het behoort me niet toe. En het zal lastig worden om ons een weg door de onverkende gebieden te banen.’ Ik glimlach, in mijn nopjes met de metafoor.

‘Zie mij dan maar als een medeontdekkingsreiziger.’ Haar glimlach is ongedwongen, in schril contrast met de mijne.

‘Dus, hoe kom je eraan?’ vraag ik.

‘Waaraan, Merry?’

‘De voordeursleutel. Heb je het huis gekocht? Helemaal geen

slecht idee. Oké, het geven van rondleidingen door het beruchte Huize Barrett is financieel geen succes geworden voor de vorige eigenaar, maar dat wil niet zeggen dat het nu niets zou kunnen opleveren. Het zou een geweldige promotiestunt voor het boek zijn. Je uitgever of jij zou weer met de rondleidingen kunnen beginnen. Je zou ze kunnen opleuken met voorlees- en signeersessies in de eetkamer. Je zou een winkeltje in de bijkeuken kunnen beginnen waar je grappige en gruwelijke souvenirs bij de boeken zou kunnen verkopen. Ik zou je kunnen helpen met decors of korte actiescènes in de kamers boven. Als – hoe stond het ook alweer in ons contract? – “creatief adviseur”. Ik zou de rekwisieten en de regie kunnen verzorgen...’ Ik laat me meeslepen door wat een luchtig grapje had moeten zijn, maar nu al veel te lang doorgaat. Als ik eindelijk mijn mond kan houden, steek ik mijn handen op en vat Rachel en de bank als een denkbeeldige regisseur in het kader van mijn duimen en vingers.

Rachel blijft de hele tijd dat ik aan het woord ben beleefd glimlachen. ‘Even voor de duidelijkheid, Merry, lieve creatief adviseur van me, ik heb je huis niet gekocht.’

Ik ben me ervan bewust dat ik te snel praat, maar lijkt er niets aan te kunnen doen. ‘Dat is waarschijnlijk wel zo slim. Wie weet hoe slecht het eraan toe is. Elk huisje heeft zijn kruisje, toch?’

‘Gezien je niet meer dan redelijke verzoek vandaag met mij alleen te praten, heb ik de bijzonder vriendelijke makelaar kunnen overhalen me de sleutel te lenen en me tijd in het huis te gunnen.’

‘Er zijn vast regels die dat verbieden, maar jullie geheim is veilig bij mij.’

‘Ben je goed in het bewaren van geheimen, Merry?’

‘Beter dan sommige anderen.’ Ik denk even na en voeg er dan aan toe, zuiver omdat het zowel mysterieus als kernachtig klinkt: ‘Meestal bewaren ze mij.’

‘Is het goed als ik nu begin met opnemen, Merry?’

‘Wat, geen aantekeningen? Ik had me je voorgesteld met je pen in de aanslag boven een zwart notitieboekje dat je trots in een van je zakken verborgen houdt, vol tabs met kleurcodes en bladwijzers bij pagina’s met belangrijke research, karakterschetsen en losse, maar scherpe beschouwingen over het leven en de liefde.’

‘Ha! Zo werk ik absoluut niet.’ Rachel ontspant zichtbaar,

steekt haar hand uit en raakt mijn elleboog aan. ‘Als ik je een geheim van mezelf mag vertellen: ik kan mijn eigen hanenpoten niet lezen. Ik denk dat ik vooral schrijver wilde worden om alle leraren en klasgenoten die mijn handschrift belachelijk hebben gemaakt terug te pakken.’ Haar glimlach is aarzelend en echt, en daardoor ga ik haar een stuk aardiger vinden. Ik vind het ook leuk van haar dat ze haar peper-en-zoutkleurige haar niet verft, dat haar houding correct is maar niet irritant kaarsrecht, dat ze haar linkervoet over de rechter- kruist, dat haar oren niet te groot zijn voor haar gezicht en dat ze nog helemaal niets heeft gezegd over hoe griezelig, oud en leeg het huis van mijn jeugd is geworden.

‘Ja, wraak!’ zeg ik. ‘We noemen je toekomstige memoires *Weg met pennenstreken!* en je stuurt presentexemplaren, allemaal onleesbaar met rode pen gesigneerd natuurlijk, aan je reeds lang gepensioneerde leraren, die er niets van zullen begrijpen.’

Rachel knoopt haar jasje open en pakt haar telefoon.

Ik buig me langzaam naar de vloer en raap haar blauwe hoedje op. Nadat ik beleefd het stof van de rand heb geveegd, zet ik het zwierig op mijn hoofd. Het is te klein.

‘Tadaa!’

‘Die hoed staat jou beter dan mij.’

‘Vind je dat echt?’

Rachel glimlacht weer, maar deze glimlach kan ik niet goed duiden. Haar vingers tikken en vegen over het scherm van haar telefoon en een piep vult de leegte van de woonkamer. Het is een afschuwelijk geluid: koud, definitief, onherroepelijk.

‘Als je nu eens begon met me te vertellen hoe Marjorie was voordat het allemaal gebeurde,’ zegt ze.

Ik zet haar hoed af en laat hem om mijn vinger draaien. De middelpuntvliedende kracht van de omwentelingen zal hem óf op mijn vinger houden, óf hem door de kamer laten vliegen. Als hij eraf vliegt, zal het me benieuwen waar in dit immense huis hij zal landen.

‘Mijn Marjorie...’ begin ik, en dan zwijg ik, omdat ik niet weet hoe ik Rachel moet uitleggen dat mijn grote zus de afgelopen meer dan vijftien jaar geen spat ouder is geworden en dat er nooit een *voordat het allemaal gebeurde* is geweest.

2

DE LAATSTE FINAL GIRL

Ja, het is maar een BLOG! (Lekker retro!) Of is DE LAATSTE FINAL GIRL het beste blog ooit!?!? Een verkenning van alles op het gebied van horror en gruwel. Boeken! Strips! Games! Tv! Films! School! Van goedkope bloederige nachtelijke tv-series tot hoogdravende, snobistische arthousefilms. Wees bedacht op spoilers. IK GEEF JE ALLES!!!!

BIO: Karen Brissette
Maandag 14 november 20..

***The Possession*, vijftien jaar later: aflevering 1 (deel 1)**

Ja, ik weet het, het is moeilijk te geloven dat ieders favoriete realityramp (nou ja, de mijne) *The Possession* vijftien jaar geleden voor het eerst werd uitgezonden. Jemig, vijftien jaar geleden, toch? O, die roezige dagen van internetspionage door de veiligheidsdiensten, torrentsites, crowdfunding en nog niet ingestorte economie!

Je moet een grotere boot hebben, om *Jaws* te citeren, voor mijn indrukwekkende deconstructie van deze zes afleveringen tellende serie. Er is zoveel over te zeggen. Over de pilotaflevering alleen al

zou ik een proefschrift kunnen schrijven. Ik kan er niet meer tegen! Jij kunt er niet meer tegen! *Karen, hou ons niet langer in sssssspanning!!!!*

Denk hier een gezaghebbende stem bij: tot halverwege de jaren nul was het geen goed teken als een serie halverwege het najaars-/winterseizoen werd gelanceerd, maar gezien het succes van *Duck Dynasty* en veel andere 'platvloerse' realitysoaps van de commerciële zenders kon elk moment geschikt zijn voor een realitysoap die onverwacht een hit wordt.

(terzijde: Die 'platvloerse' - als dat geen kleinburgerlijke term is weet ik het ook niet meer - realitysoaps vulden de leegte die was achtergelaten door comedy- en dramaseries over eenvoudige mensen... weet je nog, *Green Acres* of *The Dukes of Hazzard*? Nee, ik ook niet meer.)

Discovery Channel zette hoog in op *The Possession*, al paste het op het eerste gezicht niet echt in het platvloerse stramien. Het decor (ja, ik gebruik het woord 'decor' alsof ik het over fictie heb, en dat doe ik omdat het dat was, net als al die andere reality-tv, fictie, duh) was de welgestelde voorstad Beverly in Massachusetts. Jammer dat de Barretts niet even verderop woonden, in Salem, waar ze, nou ja, al die heksen verbrandden in de goeie ouwe tijd. Hierbij verzoek ik om een vervolg dat in Salem speelt, graag! Grapje, maar ze hadden *The Possession* net zo goed in een stadje kunnen laten spelen waar 'onbetamelijke' jonge vrouwen dood werden gemarteld, toch? Maar ik dwaal af... Dus, ja, op het eerste gezicht zaten er geen paupers in de serie, geen godvergeten gehuchten, geen vijvers met bijtschildpadden, geen nuchtere volkswijsheden of gasten met reusachtige baarden

en tuinbroeken. De Barretts waren een stereotiep middenklassengezin in een tijdperk waarin de middenklasse in rap tempo aan het verdwijnen was. Hun verblekende middenklasserigheid was een belangrijk deel van de aantrekkingskracht van de serie op mensen uit de arbeidersklasse en echte armen. Heel veel Amerikanen dachten en denken nog steeds tot de middenklasse te behoren, ook als dat niet zo is, en proberen uit alle macht te geloven in de middenklasse en de normen en waarden van het kleinburgerlijke kapitalisme.

Dus daar kwam dat gezin dat zó uit een comedy uit de jaren tachtig leek te komen (denk aan *Family Ties*, *Who's the Boss* en *Growing Pains*) dat werd belegerd door krachten van buitenaf (zowel echt als fictief), en *The Possession* raakte de juiste arbeiderssnaar met John Barrett, een werkloze vader van begin veertig. Het gezin zat, zoals zoveel mensen, financieel in de shit, zullen we maar zeggen. Barrett had negentien jaar bij speelgoedfabrikant Barter Brothers gewerkt, maar was ontslagen toen Hasbro het bedrijf overnam en de tachtig jaar oude fabriek in Salem sloot. (Weer Salem! *Waar zitten al die heksen toch?*) John was niet hoogopgeleid en hij was op zijn negentiende bij de fabriek begonnen, eerst aan de lopende band, maar hij had de speelgoedladder beklommen tot hij ten slotte hoofd van de postkamer was geworden. Voor zijn twintig jaar trouwe dienst kreeg hij een ontslagvergoeding van achtendertig weken salaris, waar hij het anderhalf jaar op wist uit te zingen. De Barretts moesten echter twee dochters en een groot huis onderhouden, en gemeentebelastingen betalen, en ze hadden alle dromen, ambities en verlangens die bij de levensstijl van de middenklasse horen.

De pilotaflevering begint met Johns klaagzang. Wat een geniale keuze van de schrijvers/producenten/programmamakers! Openen met een van de vele gedramatiseerde vermeende-bezetenheidsscènes was te clichématig geweest en eerlijk gezegd ook te belachelijk. In plaats daarvan kregen we korrelige zwart-witfoto's gepresenteerd van Johns fabriek in de hoogtijdagen, foto's van de arbeiders die binnen tevreden hun speeltjes van schuim en rubber maakten. Vervolgens een montage met beelden die bijna subliminaal snel voorbijflitsten: landelijke politici, boze Occupy-demonstranten, rechtse protesten, werkloosheidscijfers en -statistieken, chaotische rechtszalen, tierende tv-persoonlijkheden en mensen die huilend de fabriek van Barter Brothers uit stromen. Binnen de eerste minuut van de serie waren we al getuige van de nieuwe, maar al te vertrouwde tragedie van de Amerikaanse economie. Zo werd er een sfeer van ernst gecreëerd, samen met een gevoel van onbehagen door het gebruik van zuiver realisme en de introductie van John Barrett aan het begin: de nieuwe, gecastreerde postmillenniale man, een levend symbool van de patriarchale instorting van de maatschappij en potverdikkie, hij deed het goed als symbool, hè?

Bah, ik was niet van plan deze serie blogposts over DE serie te beginnen met politieke praatjes. Ik beloof dat ik het uiteindelijk wel over de leuke bloederige griezelingen ga hebben, maar je moet nog even geduld met me hebben... OMDAT KAREN HET ZEGT!!!

Als *The Possession* al die aartsconservatieve exorcisme- en horrorfilms die er al waren naar de kroon wilde steken, zou het op de hangende schouders van de heer des huizes moeten gaan staan. De boodschap was al duidelijk. Pappie

Barrett was zijn baan kwijt en dus verkeerden het gezin en de maatschappij in het algemeen in verval. Die arme mam, Sarah Barrett (standvastige bankbediende), krijgt niet meer dan een korte inleiding aan het begin. Dat zij de enige in het gezin is die geld in het laatje brengt, wordt pas later in de pilotaflevering duidelijk als ze het terloops vermeldt tijdens een biechtmoment (heb je het door???). Sarah is amper een rekwisiet in de opening, in een montage van trouwfoto's en foto's van de beide dochters, Merry en Marjorie.

Op de foto's lacht iedereen blij, maar de achtergrondmuziek is onheilspellend... (padom, padom, BAM!)

3

Ik zeg tegen Rachel dat er geen begin- of bodemnulpunt is aan te wijzen voor wat er met Marjorie en ons gezin is gebeurd.

Als het er was, was ik me er als achtjarige niet van bewust, en nu ik bijna een kwarteeuw oud ben zie ik het nog niet, ook al zeggen ze dat je achteraf makkelijk praten hebt. Mijn herinneringen en nachtmerries lopen zelfs door elkaar heen, wat het nog onduidelijker maakt, en ze vermengen zich met afgeleiden, met verdraaide verhalen van mijn grootouders, tantes en ooms, en met alle broodjes aap en leugens die worden verspreid door de media, de massacultuur en de vrijwel onophoudelijke stroom websites, blogs en YouTube-kanalen die zich bezighouden met de tv-serie (en ik moet bekennen dat ik er veel meer van lees en zie dan goed voor me is). Het maakt een hopeloze ratjetoe van wat ik toen wist en wat ik nu weet.

In zekere zin is het feit dat mijn persoonlijke verhaal niet van mij is omdat er letterlijk en figuurlijk krachten van buitenaf in rondspoken, bijna net zo verschrikkelijk als wat er echt is gebeurd. Bijna.

Ik zal je een voorbeeldje geven voordat we echt van start gaan.

Toen ik vier was, deden mijn ouders mee aan twee door de kerk gesponsorde Marriage Encounter-relatieweekends. Ik heb uit tweede-, derde- en vierdehands verslagen opgemaakt dat pap er per se naartoe wilde omdat hij de hoop had dat ze zo hun huwelijk uit het slop zouden kunnen trekken en God in hun relatie en hun leven zouden kunnen terugvinden. Mam was toen al niet katholiek meer, ze beleed geen enkele religie en zag het helemaal niet zitten, maar ze ging toch mee. Waarom ze ging, daar kunnen we alleen maar naar gissen, want ze heeft het mij of wie dan ook

nooit verteld. Dat ik het er nu over heb, zou ze heel gênant hebben gevonden. Het eerste weekend ging wel goed; ze hadden een huisje met een puntdak, ze wandelden in het bos, hielden groepsdiscussies en kregen gesprekst rainingen; de stellen beantwoordden schriftelijk vragen over hun huwelijk, die dan werden besproken en binnen de context van een Bijbelles of -tekst werden geplaatst. Het tweede weekend ging het kennelijk minder soepel, want mam liep weg toen pap ten overstaan van de hele groep een vers uit het Oude Testament citeerde met de strekking dat vrouwen zich aan hun man moeten onderwerpen.

Het is goed mogelijk dat het verhaal dat mam is weggelopen van dat weekend een overdrijving is, gebaseerd op een paar feiten: mijn ouders vertrokken dat tweede weekend inderdaad voortijdig en brachten een nacht door in een casino in Connecticut; hoewel het alom bekend is dat pap weer gelovig werd toen we ouder waren, bezocht hij in de jaren voorafgaand aan de exorcismepoging geen kerk, katholiek of anderszins (en wij evenmin). Ik noem deze feiten omwille van de nauwkeurigheid en de context, en om aan te geven dat mensen wel kunnen denken dat hij uit de Bijbel citeerde, maar dat het daarom nog niet waar hoeft te zijn.

Ik beweer echter niet dat het onwaarschijnlijk is dat pap mam met het gewraakte vers om de oren heeft geslagen, want het is wel echt iets voor hem. De rest van dat verhaal laat zich raden: mam die het huisje uit stormt, pap die achter haar aan rent, om vergiffenis smeekt, zich uitput in verontschuldigen en haar dan, om het goed te maken, meeneemt naar het casino.

Hoe dan ook, het enige wat ik me van die relatieweekends herinner is dat mijn ouders vertrokken met de belofte dat ze snel terug zouden komen. *Weg* is het enige woord dat mij als vierjarige bijbleef. Ik had geen concept van afstand of tijd. Ik wist alleen dat ze *weg* waren, wat dreigend klonk op de bizarre manier van een fabel van Aesopus. Ik was ervan overtuigd dat ze weg waren gegaan omdat ze het zat waren dat ik pasta zonder saus at. Als pap mijn elleboogmacaroni (de pastavorm die mijn voorkeur had) van boter en peper voorzag, mopperde hij altijd dat hij niet geloofde dat ik de saus niet lustte. Tijdens hun afwezigheid paste tante Erin, paps jongere zus, op Marjorie en mij. Marjorie had nergens last van, maar ik was te bang en te overstuurd om normaal te kunnen

gaan slapen. Ik bouwde met veel zorg een fort van knuffels rond mijn hoofd terwijl tante Erin het ene liedje na het andere voor me zong. Welk liedje deed er niet toe, volgens mijn tante, als ik het maar van de radio kende.

Oké, ik beloof dat ik niet standaard alle bronnen (tegenstrijdig of anderszins) van mijn eigen verhaal in voetnoten zal vermelden. Nu, voorafgaand aan het begin, wilde ik alleen aantonen hoe ingewikkeld deze onderneming is en hoe ingewikkeld die nog kan worden.

Eerlijk gezegd, en los van alle invloeden van buitenaf, zijn er elementen die ik me nog zó tot in de verschrikkelijke details kan herinneren dat ik bang ben te verdwalen in het labirint van mijn geheugen. Andere elementen blijven zo onduidelijk en onkenbaar als de geest van een ander, en ik ben bang dat ik tijdlijnen en gebeurtenissen in mijn hoofd heb samengevoegd en gecomprimeerd.

Maar goed, laten we met dat alles in het achterhoofd opnieuw beginnen.

Wat ik niet zo tactvol zeg met deze uitweiding vooraf is dat ik mijn best doe om een beginnetje te vinden.

Al ben ik eigenlijk al begonnen, hè?